

Nico van Asten (midden) neemt de voorzittershamer over van Jaap van der Worp (links) en Wilfred Witteveen (rechts) treedt ook toe tot het bestuur van de stichting

NICO VAN ASTEN EN WILFRED WITTEVEEN MET NIEUW ELAN IN STICHTINGSBESTUUR

Jubilerend Schildersmuseum wil vooral **verbinden**

Stichting Schildersmuseum bestaat een halve eeuw. Heeft zo'n instituut anno 2024 nog bestaansrecht? Absoluut, zeggen de kersverse bestuursleden Nico van Asten en Wilfred Witteveen. "In het verleden ligt het heden." Naast het beheren van de collectie en tentoonstellingen in het Zuiderzeemuseum en Museum Elburg, ambiëren ze ook een andere rol. "Als Stichting Schildersmuseum willen we verbinden."

• DOOR WOUTER MOOIJ

“**O**m de toekomst van ons museum te waarborgen, zijn we op zoek naar jongere, geëngageerde mensen uit de verkolom die het stokje straks van ons over willen nemen”, stelde scheidend voorzitter Jaap van der Worp al in een interview met Eisma's Schildersblad bij het robijnen jubileum van de stichting. Nu kan hij eindelijk de voorzittershamer overdragen. Na 22 jaar zet Van der Worp definitief een punt achter zijn

bestuurlijk werk voor de Stichting Schildersmuseum en neemt Nico van Asten (67) de rol van praeses op zich. Met het aantreden van Wilfred Witteveen (43) krijgt de broodnodige verjonging van het bestuur ook gestalte. Hij vervangt Pieter Wokke, die van 1987 tot en met 2022 in het bestuur zat en nog steeds actief is als adviseur. De overige bestuursleden zijn Gerrit Kamperman, Wouter Mooij, Niels Rood en Anton van Wezep.

Bilderdijk

Van der Worp: “Bilderdijk zei het al: ‘In het verleden ligt het heden, in het nu wat worden zal’. Met andere woorden: als je niet de herkomst overziet en weet hoe iets is gecomponeerd, dan kun je de implementatie en de toekomst niet aan.” De kersverse bestuursleden Van Asten en Witteveen (zie kaders op pag. 38) onderschrijven dit volkomen. Van Asten: “Alles is gestoeld op historie. We moeten onze ‘roots’ van dit vakgebied blijven koesteren. De vraag is alleen: hoe krijg je mensen geïnteresseerd in het vak en zijn historie? Dat is de uitdaging voor het nieuwe bestuur. Het is mooi dat de stichting een deel van de collectie kan tentoonstellen in twee permanente musea - het Zuiderzeemuseum en Museum Elburg (zie kader, red.) - die jaarlijks ontzettend veel bezoekers trekken.”

“Wij willen de ziel van het vak behouden”

Om meer aan te sluiten bij de belevingswereld van nieuwe generaties is de expositie van het Schildersmuseum in Enkhuizen in 2020 al fors onder handen genomen. Inhoudelijk is er niet veel veranderd, maar de uitstraling werd frisser, interactiever en meer thematisch. De schilder van weleer wordt daar geëtaleerd als alleskunner. “We willen nog steeds laten zien dat het schildersvak vroeger

ONTSTAANSGESCHIEDENIS

Om te voorkomen dat oude schildermaterialen, -gereedschappen én -technieken definitief zouden verdwijnen, werd in 1973 de Stichting Schildersmuseum opgericht door vijf organisaties in de schildersbedrijfstak. Van deze comparanten zijn er nog drie betrokken: OnderhoudNL, Studieclub Schilders Nederland en de Eisma Media Groep (uitgever van Eisma's Schildersblad en SchildersVakkrant). Daarnaast wordt de stichting ondersteund door financiële bijdragen van donateurs.

Sinds 1983 heeft de stichting een eigen museum, op basis van een bruikleencontract voor onbepaalde tijd, in het Zuiderzeemuseum in Enkhuizen. In maart 2023 is een ‘dependance’ geopend in Museum Elburg. De overige niet-tentoongestelde voorwerpen zijn gedocumenteerd en worden bewaard in het depot van het Zuiderzeemuseum in Hoogwoud. Ook beschikt Stichting Schildersmuseum over een uitgebreide collectie van historische vakboeken die is ondergebracht bij Nimeto te Utrecht.

heel veel inhiel, maar het stoffige gaat er vanaf”, stelt Van der Worp.

Doorgeven van kennis

De schilders- en onderhoudsbranche is een volwassen vakgebied geworden, beaamt ook Van Asten. “We beschermen en verfraaien dit land en hebben ook een belangrijke bijdrage te leveren op het gebied van verduurzaming van het vastgoed. Dat kunnen we alleen maar doen doordat er een historie is opgebouwd. Als je weet hoe het vak zich heeft ontwikkeld, kom je verder. Om de ziel van het

Nico van Asten en Wilfred Witteveen in de schilderswinkel in Museum Elburg: “Het is ontzettend belangrijk om jonge mensen te motiveren voor dit vak.”

JAAP VAN DER WORP

Op 82-jarige leeftijd neemt Jaap van der Worp afscheid van het bestuur van Stichting Schildersmuseum, waarvan hij 22 jaar voorzitter was. Daarvoor had hij een indrukwekkende carrière in de schildersbranche. Opgeleid als meesterschilder aan de Nationale Schildersschool in Utrecht, gaf hij leiding aan een bedrijf met dertien man personeel in Zuidlaren en was onder andere al bestuurlijk actief als wethouder en statenlid in Drenthe, toen hij op zijn veertigste werd benoemd tot voorzitter van de rechtsvoorganger van Koninklijke Fosag (later OnderhoudNL), met alle daaraan gekoppelde functies.

vak te behouden, moet je die herkomst koesteren. En ook is het belangrijk dat oude technieken, die nu nog door een beperkt aantal mensen worden beoefend, niet verloren gaan.”

Het doorgeven van kennis aan de volgende generatie, is ook voor Witteveen reden om zitting te nemen in het bestuur. “Het is ontzettend belangrijk om jonge mensen te motiveren voor dit vak. Als jongeren hierdoor geïnteresseerd raken in bijvoorbeeld ambachtelijke schilder technieken, is mijn missie geslaagd. Heel lang werd er

neergekeken op personen die met hun handen werken. Jongeren moeten weer trots worden op hun werk, dan groeit vanzelf de interesse voor waar dit ambacht vandaan komt en ook een visie waar we naartoe moeten.”

Wil om te verbinden

Hoewel Van Asten en Witteveen een totaal verschillende achtergrond hebben - de een meer bestuurlijk, de ander meer in de techniek - delen ze de interesse voor het vak en de wil om te verbinden. Of het nu gaat om jongeren in contact te brengen met decorateurs die in het zomerseizoen demonstraties oude schildertechnieken geven in het Buitenmuseum in Enkhuisen of om donateurs te werven die zich herkennen in de missie van de stichting.

Van Asten: “Maar het kan ook best zijn dat we in de toekomst nog meer een draaischijf worden tussen eigenaren van particuliere verzamelingen op het gebied van schilderattributen die je overal in het land kunt vinden. Als Stichting Schildersmuseum willen we verbinden in de brede zin van het woord.” •

WILFRED WITTEVEEN

Wilfred Witteveen (43) is, samen met John van den Hoek, eigenaar van Schildersbedrijf Witteveen in Nunspeet met 25 personen in vaste dienst. Na de lts in Harderwijk ging hij naar het Cibap in Zwolle. Witteveen stond na zijn opleiding eerst zelf aan de kwast bij een schildersbedrijf in Putten en trad daarna in dienst bij Pruis Schilderwerken in Elburg, waar hij het schopte tot projectleider Onderhoud. Op zijn dertigste ging hij aan de slag in het ouderlijk bedrijf, dat sinds 1977 bestaat. Zijn grootvader en vader verdienden halverwege de vorige eeuw in de winter de kost met het in opdracht beschilderen van melkbussen en kolenkitten. Toen deze traditie verdween, werd het accent verschoven naar antiekrestauratie en huisschilderwerk.

Witteveen: “Wij zitten vooral in het particuliere werk en schilderen veel monumentale panden.” In 2021 won het bedrijf de Nationale SchildersVakprijs met het onderhoud aan het ‘Vereenigingsgebouw Stork’ in Enschede. “Dat heeft ons als schildersbedrijf een boost gegeven. Het schilderambacht heeft altijd mijn interesse gehad en dat heeft ertoe geleid dat ik ook zelf oude schildersmaterialen verzamel.”

NICO VAN ASTEN

Nico van Asten (67) is mede-eigenaar van Wits Noord, een totaalvastgoedonderhoudsbedrijf in Drachten, dat voornamelijk werkt voor woningcorporaties. Wits Dokkum (onderhouds- en restauratieschilderwerk) en bouwbedrijf Gervasen in Veendam vallen ook onder het familiebedrijf, waar zoon Rick (34) sinds 2023 als algemeen directeur aan het roer staat.

Van Asten is geboren in Den Haag, waar hij de lts doorliep, maar zijn ouders verhuisden naar Rolde toen hij 16 was. Hij vervolgde zijn opleiding aan het Cibap in Zwolle. In 1979 trad hij als calculator in dienst bij Wits, waarvan de oorsprong in 1899 ligt in het Friese Burgum. Hij klom op tot algemeen directeur van de landelijk opererende Wits Groep, maar in 2008 vond een management buy-out plaats. Van Asten heeft lange tijd in het bestuur van de WVB gezeten, dat later is opgegaan in OnderhoudNL, en was actief betrokken bij het opzetten van het VGO-keur. Hij is nog steeds voorzitter van de sector OnderhoudNL Totaal. Daarnaast was hij onder andere bestuurder bij Cibap en Spos Assen. “Maar kunst en musea hebben altijd mijn interesse gehad.”

